

Verklagsreglur utanríkisráðuneytisins

um

samstarf við borgarasamtök

Fræðsla og kynning um þróunarmál og mannúðaraðstoð

Júní 2015

UTANRÍKISRÁÐUNEYTIÐ

Efnisyfirlit

1	Fræðslu- og kynningarstyrkir.....	3
2	Skilyrði fyrir styrkhæfni samtaka.....	3
3	Mat á umsóknum	3
3.1	Mat umsókna	3
3.2	Matsviðmið.....	4
4	Meðferð umsókna.....	4
4.1	Skil á umsóknum og fylgiskjöllum.....	4
5	Greiðslur og uppgjör styrkja	5
5.1	Greiðsla styrkja.....	5
5.2	Uppgjör vegna fræðslu- og kynningarstyrkja.....	5

Fræðslu- og kynningarstyrkir

Fræðslu- og kynningarstyrkjum er ætlað að auka stofnanafærni borgarasamtaka og efla faglega þekkingu þeirra. Enn fremur er þeim ætlað að og auka þekkingu almennings á þróunarmálum og mannúðaraðstoð og aðkomu borgarasamtaka á þeim vettvangi. Fræðslu- og kynningarstyrkir nema allt að 5 prósentum af þeirri upphæð sem árlega er varið til samvinnu við borgarasamtök. Slíkir styrkir eru ekki veittir til fjáröflunarverkefna.

Hámarkstyrkur er hálf milljón króna fyrir hvert verkefni og hámarksstyrkur til hverra samtaka er tvær milljónir króna á ári. Sækja má um styrk til fræðslu- og kynningarverkefna sem unnin eru í eigin nafni félags. Styrkur getur aldrei orðið hærri en 80 prósent af heildarkostnaði verkefnis og verður því mótframlag borgarasamtaka að vera minnst 20 prósent. Sá kostnaðarhluti má vera frá þriðja aðila.

Umsóknareyðublað vegna fræðslu- og kynningarstyrkja má nálgast á vefsvæði utanríkisráðuneytisins.

1 Skilyrði fyrir styrkhæfni samtaka

Til að teljast styrkhæf þurfa borgarasamtök¹ að uppfylla eftirfarandi skilyrði:

- Vera löglega skráð á Íslandi.
- Ekki rekin í hagnaðarskyni.
- Hafa sett sér lög, hafi stjórn og stjórnarformann.
- Hafa lagt fram á ársfundi ársreikninga áritaða annað hvort af opinberri endurskoðunarstofnun, sem er aðili að INTOSAI eða endurskoðunarfyrirtæki, sem starfar skv. alþjóðlegum endurskoðunarstöðlum (IFAC).
- Að félagsmenn eða styrktaraðilar séu minnst 30 talsins.
- Að lýðræði, mannréttindi og jafnrétti séu höfð að leiðarljósi í starfi þeirra.

Ekki er fjallað um umsóknir nema samtökin uppfylli ofangreind skilyrði.

2 Mat á umsóknum

3.1 Mat umsókna

Meta skal umsóknir á faglegum forsendum á grundvelli þessara verklagsreglna af tveimur sérfræðingum með þekkingu á málaflokknum. Við mat á verkefnum þar sem tiltekinnar sérþekkingar er þörf, má leita álits annarra. Matsaðilum er skylt að upplýsa um hagsmunatengsl sín við einstök verkefni eða umsóknaraðila. Séu slík tengsl fyrir hendi, skal viðkomandi segja

---

¹ Landsnefndir alþjóðastofnana sem taka við þróunarframlögum frá ráðuneytinu af öðrum fjárlagaliðum eru styrkhæf til fræðslu- og kynningarstyrkja.

sig frá mati. Stýrihópur um þróunarsamvinnu fjallar um styrkveitingarnar á grundvelli fyrirbyggjandi matsgerða og gildandi leiðbeininga. Forgangsraðað er í samræmi við fjármuni til ráðstöfunar. Endanleg ákvörðun um styrkveitingu er í höndum ráðherra. Umsóknum skal svarað með skriflegum rökstuðningi innan sex vikna frá því að umsóknarfrestur rennur út. Styrkur getur verið bundinn skilyrðum sem tilgreind skulu í svari til borgarasamtaka.

Ráðuneytið fjallar ekki um umsóknir frá styrkþegum sem ekki hafa gert fullnægjandi skil vegna fyrri styrkja.

3.2 Matsviðmið

Mat á umsóknum byggist á eftirfarandi viðmiðum:

1. Fræðsluverkefni séu sannanlega nýtt til að efla starf borgarasamtakanna og að líklegt sé að uppbyggingin styrki samtökin til framtíðar.
2. Kynningarverkefni séu sannanlega nýtt til að kynna mannúðar- og þróunarmál og starf borgarasamtakanna á þeim vettvangi
3. Að kynningarverkefni séu nýtt til að auka þekkingu almennings á þróunarsamvinnu og mannúðaraðstoð.
4. Kynningarverkefni séu óhlutdræg, byggist á virðingu og gangi ekki gegn meginmarkmiðum Alþjóðlegrar þróunarsamvinnu Íslands né Stefnumiðum íslenskra stjórnvalda í samstarfi við íslensk borgarasamtök í þróunarsamvinnu og mannúðaraðstoð.
5. Ráðdeildar sé gætt við nýtingu fjár.

4 Meðferð umsókna

4.1 Skil á umsóknum og fylgiskjöllum

Tekið er við umsóknum tvisvar á ári og skal þeim skilað með rafrænum hætti á þar til gerðu eyðublaði á netfangið borgarasamtök.styrkir@mfa.is. Umsóknarfrestur er til miðnættis 15. mars og 15. september ár hvert. Umsóknir skulu berast á grundvelli auglýsingar og vera á íslensku eða ensku.

Skila þarf eftirtöldum gögnum:

1. Útfylltu, rafrænu umsóknareyðublaði þar sem m.a. koma fram grunnupplýsingar um umsækjanda (borgarasamtök) og lýsing á því verkefni með eftirfarandi efnisþáttum:
  - 1.1. Eðli og umfangi verkefnis.
  - 1.2. Hvernig fræðsluverkefni nýtast til að efla mannauð og faglegt starf borgarasamtakanna (stofnanafærni) og hvort þessi faglega uppbygging sé líkleg til að styðja við hlutverk samtakanna til framtíðar.
  - 1.3. Hvernig kynningarverkefni nýtast til að kynna mannúðar- og þróunarmál fyrir almenningi og/eða starf borgarasamtakanna í íslensku samfélagi

- 1.4. Hvernig skal tryggja óhlutdrægni og virðingu í framkvæmd verkefnis.
- 1.5. Sundurgreiningu kostnaðar.
2. Ársskýrslu síðasta starfsárs.
3. Ársreikningi síðasta starfsárs með áritun sbr. 2. kafla.

Jafnframt þarf að skila, eða staðfesta að skil hafi áður farið fram á eftirfarandi gögnum:

1. Nafnalista yfir skipan stjórnar samtakanna.
2. Upplýsingum um löglega skráningu samtakanna.
3. Afriti af lögum samtakanna.
4. Yfirliti um verkefni og áherslur samtakanna, í hvaða löndum þau starfa og umfang starfseminnar.

Þessi gögn ber að leggja fram eða vísa í vefkrækjur þeim til staðfestingar. Ráðuneytið áskilur sér rétt til að kalla eftir viðbótargögnum og skýringum ef þörf krefur.

Niðurstöðu um afgreiðslu styrkja skal birta á heimasíðu ráðuneytisins.

5 Greiðslur og uppgjör styrkja

5.1 Greiðsla styrkja

Samþykktir styrkir skulu greiðast tímanlega inn á íslenska bankareikninga borgarasamtaka áður en til útgjalda kemur vegna verkefna. Tímasetning og skilmálar greiðslu skulu koma fram í skriflegum samningi milli utanríkisráðuneytisins og borgarasamtakanna.

5.2 Uppgjör vegna fræðslu- og kynningarstyrkja

Þegar verkefni er lokið skulu styrkhafar þeir skila sundurliðuðu uppgjöri til ráðuneytisins eigi síðar en sex vikum eftir að verkefni lýkur ásamt stuttri, skriflegri greinargerð um árangur þess. Í greinargerðinni skal koma fram hvernig fræðslu- eða kynningarverkefni hefur uppfyllt matsviðmið þau sem koma fram í grein 3.2.

Reynist kostnaður borgarasamtaka lægri en áætlanir í styrkumsókn gerðu ráð fyrir, skulu borgarasamtök endurgreiða ráðuneytinu mismuninn þegar uppgjör liggur fyrir.

Ráðuneytið áskilur sér rétt til að skoða þau bókhaldsgögn borgarasamtaka sem viðkoma nýtingu styrkja vegna fræðslu og kynninga.

Reglur þessar verða endurskoðaðar að ári liðnu í ljósi reynslunnar.

* Í þeim tilfellum þar sem þessar verklagsreglur kunna að víkja frá inntaki laga um opinber fjármál nr. 123/2015 eða reglugerðar um styrkveitingar ráðherra nr. 642/2018 skulu síðarnefndu gilda.